

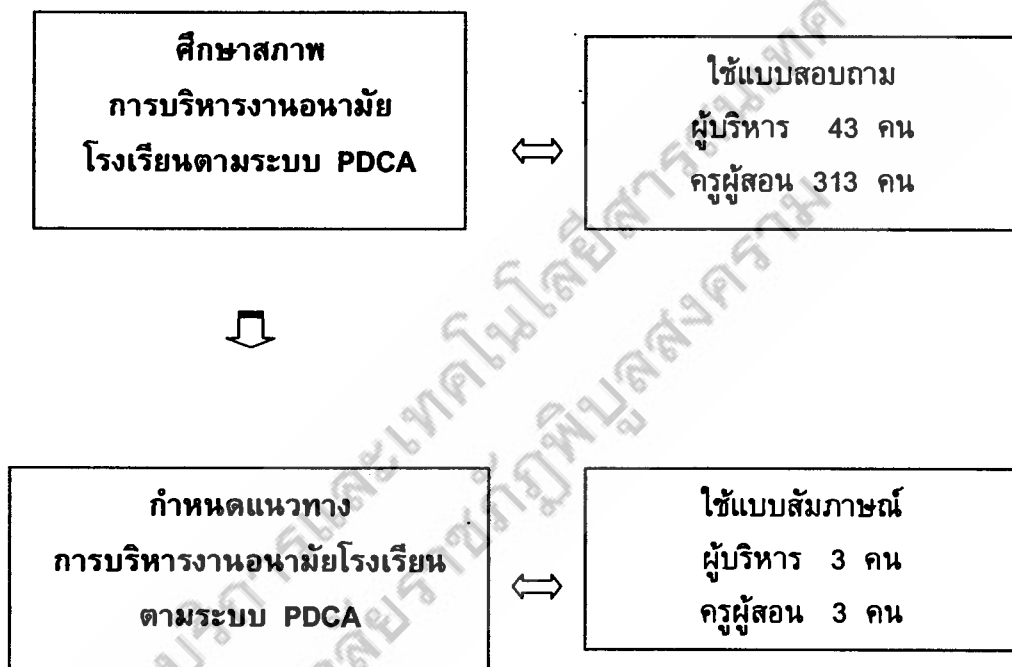
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA ในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยมีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดแนวทางการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA

จากขั้นตอนการดำเนินการวิจัยสามารถนำเสนอ ดังนี้

ภาพ 8 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA

ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA ครอบคลุมงานอนามัยโรงเรียน 4 ด้าน คือ (1) การบริการอนามัยโรงเรียน (2) สุขศึกษาในโรงเรียน (3) อนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (4) ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน

1. แหล่งข้อมูล

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จำนวน 43 โรงเรียน ครูผู้สอนโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จำนวน 1,693 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จำนวน 43 คน ครูผู้สอนโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จำนวน 313 คน รวมทั้งสิ้น 356 คน โดยวิธีดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษ เลือกแบบเจาะจง โรงเรียนละ 1 คน รวม 43 คน ครูผู้สอนโรงเรียนการศึกษาพิเศษ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน 356 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 คือแบบสอบถามการศึกษาสภาพการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA ในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ คือ

สภาพการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA ในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานอนามัยโรงเรียนการศึกษาพิเศษ

2. กำหนดขอบเขตในการสร้างแบบสอบถาม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. ร่างแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งจะใช้ข้อคำถาม รวมทั้งสิ้น 58 ข้อ เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไข ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาหาความเที่ยงตรง

(Validity) ของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item Objective Congruence) จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เดือนใจ เกียวซี คณะบดีคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4.2 รองศาสตราจารย์ วิราพร พงศ์อาจารย์ อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

4.3 ดร. นิคม นาคอ้าย อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ โปรแกรมวิชา พื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถามโดยเลือกข้อคำถามที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป และข้อคำถามที่ได้มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 ทุกข้อ

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) จากการทดลองได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.98

7. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงความชัดเจนของข้อความแล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้ในการเก็บข้อมูล

8. จัดพิมพ์เครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. ขอความร่วมมือจากหน่วยงาน โรงเรียนศึกษาพิเศษ โดยชี้แจงความเป็นมา วัตถุประสงค์ของการวิจัย การออกแบบสอบถาม และการส่งคืนแบบสอบถาม

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. รวบรวมแบบสอบถามนำมาตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของข้อมูลก่อนนำมาวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และใช้สถิติ ซึ่งมีรายละเอียดการวิเคราะห์ ดังนี้

แบบสอบถามสภาพการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA ในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ตามการบริหารงานอนามัยโรงเรียน 4 ด้าน วิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์สภาพการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA ในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้สถิติโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายระดับปัญหาที่พบในการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543 : 107) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง ระดับปฏิบัติมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ระดับปฏิบัติน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA

กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA ครอบคลุมงานอนามัยโรงเรียน 4 ด้าน คือ (1) การบริการอนามัยโรงเรียน (2) สุขศึกษาในโรงเรียน (3) อนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (4) ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน โดยนำข้อมูลเบื้องต้นจากขั้นตอนที่ 1 จากการศึกษาสภาพการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA นำข้อมูลในส่วนที่มีระดับปัญหา ใน 3 ลำดับสุดท้าย มาสังเคราะห์ เพื่อร่างแบบสัมภาษณ์ เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA

1. แหล่งข้อมูล

1.1 สภาพการบริหารงานอนามัยโรงเรียนการศึกษาพิเศษ โดยเลือกข้อที่มีระดับปัญหาใน 3 ลำดับสุดท้าย จากขั้นตอนที่ 1

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษและครูผู้สอนโดยพิจารณาจากโรงเรียนที่มีสภาพการบริหารงานอนามัยโรงเรียน อยู่ในระดับปัญหาน้อยที่สุด จำนวน 6 คน โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้อำนวยการโรงเรียนการศึกษาพิเศษที่โรงเรียนได้รับ

รางวัลโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 3 คน ครูผู้สอนซึ่งเป็นหัวหน้างานส่งเสริมสุขภาพ
นักเรียนในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางการแก้ไขปัญหา
ปัญหาการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA ในโรงเรียนการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนัก
บริหารงานการศึกษาพิเศษ

วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 สภาพการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA
2. นำข้อมูลในส่วนที่มีระดับปัญหา ใน 3 ลำดับสุดท้าย มาสังเคราะห์ร่วมกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. ร่างแบบสัมภาษณ์ ครอบคลุมเนื้อหาการบริหารงานอนามัยโรงเรียนตามระบบ PDCA 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) การบริการอนามัยโรงเรียน (2) สุขศึกษาในโรงเรียน (3) อนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน (4) ความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน
4. เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา
5. ตรวจสอบแก้ไข ตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
6. นำแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปดำเนินการเก็บข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

  1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
  2. ขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการ โรงเรียนการศึกษาพิเศษ โดยชี้แจงความเป็นมา วัตถุประสงค์ของการวิจัย การตอบแบบสัมภาษณ์
  3. ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานอนามัยโรงเรียนการศึกษาพิเศษ ที่ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)